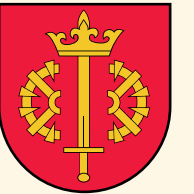

Cztery pory roku w Gminie Ryglice

Four seasons in Ryglice Commune

Cztery pory roku w Gminie Ryglice

Four seasons in Ryglice Commune

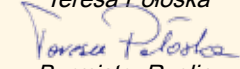

Szanowni Państwo,

Album „Cztery pory roku w Gminie Ryglice” jest wizytówką a zarazem zaproszeniem do naszej gminy.

Kolorowe zdjęcia, mimo kunsztu artystycznego fotografa tylko w części oddają piękno krajobrazu, przyrody, architektury i przemijającego czasu. Po latach, oglądając dzisiejsze zdjęcia w niejednym oku pojawi się łza, niejedno serce zabije szybciej. A każdy z nas dopisze do zdjęcia swoją, osobistą historię z nim związaną mówiąc - tak, tak było.

Dla udokumentowania działań przodków i dla potomnych na pamiątkę wydajemy dziś ten album. Tak więc tworzymy współczesną historię o miejscach i ludziach. Niech Gmina Ryglice będzie dla wszystkich Małą Ojczyzną.

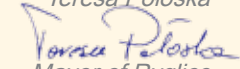
Teresa Połoska

Burmistrz Ryglic

Ladies and Gentlemen,

The album “Four seasons in Ryglice” is the calling card and at the same time an invitation to our commune.

Colourful pictures, despite the skill of the photographer, only partially reproduce the beauty of the landscape, the nature, the architecture and the passing time. Years from now, browsing through photos taken today, tears will well up in your eyes, your heart will leap. And each of us will add to the photo their own, personal history here, saying: ‘Yes, it was like that’.

For the sake of documenting the actions of our ancestors and for our children to remember, we issue this album today. Let us then make the current history of the places and people. Let Ryglice Commune become a Little Homeland for everyone.

Teresa Połoska

Mayor of Ryglice

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie.

Publikacja wydana przez Urząd Miejski w Ryglicach współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 - LEADER
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013 - Małe projekty.
Instytucja zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

SPIS TREŚCI / TABLE OF CONTENTS

WSTĘP / INTRODUCTION 9

WIOSNA / SPRING 11

LATO / SUMMER 33

JESIEŃ / AUTUMN 55

ZIMA / WINTER 77

Fotografie / Photographs:
Dariusz Tyrpin
www.tyrpin.pl

Wydawnictwo / Published by:
Urząd Miejski w Ryglicach
ul. Rynek 9, 33-160 Ryglice
www.ryglice.pl

Projekt, skład, druk / Design, typesetting, print:
Gamma Sp. z o.o.
Przeryty Bór 52
www.gamma24.pl

Nakład / Edition: 1000 sztuk

Wstęp / Introduction

Gmina Ryglice położona jest w południowo-wschodniej części powiatu tarnowskiego, około 25 km od centrum Tarnowa. W dolinie wpadającego do rzeki Biała potoku Szwedka rozlokowane są sołectwa Bistuszowa, Uniszowa i Joniny. Z kolei Kowalowa, Wola Lubecka i Zalasowa zajmują łagodne wzgórza Pogórza Ciężkowickiego. W sąsiedniej, położonej na północny-wschód dolinie potoku Wolanka, znajduje się wieś Lubcza. W południowej części gminy położony jest Park Krajobrazowy Pasma Brzanki wyróżniający się dużym bogactwem fauny i flory. Północny krajobraz stopniowo obniża się sięgając nizin Kotliny Sandomierskiej. Wystarczy wspiąć się ponad dolinę Szwedki, najlepiej ku wierzchołkowi Zalasowej lub na Górę Kokocz (434 m), by ogarnąć przestrzeń i sycić oczy urodzajnym krajobrazem. Przy dobrej pogodzie można stamtąd podziwiać Pogórze Karpackie, Beskidy, a także Tatry. Centralnym punktem gminy, a zarazem siedzibą władz lokalnych, jest miasto Ryglice.

Udokumentowana historia Ryglic rozpoczyna się na początku XIV wieku. Wówczas to Władysław Łokietek nadał osadę szlachcie, co potwierdza dokument z 1301 r. Prawdopodobnie osadnictwo na tym terenie sięga znacznie odleglejszych czasów. Pierwsi mieszkańcy trudnili się wyrobem smoły i wyrębem lasów. Stopniowo coraz większą rolę w rozwoju gminy zaczął odgrywać lokalny handel i rze-

miosło. Decydujący wpływ na rozkwit Ryglic miały przebiegające tamtędy szlaki handlowe na Ruś i Węgry. Z handlem związana jest geneza nazwy samego miasta. Otóż wraz z otrzymaniem praw własności do osady, jej właściciel nabywał prawo do pobierania opłat za przejazd miejscową drogą. Trakt ten na noc ryglowano, by zabezpieczyć się przed niekontrolowanym przejazdem. I tak według niektórych źródeł powstała nazwa - Ryglice.

Dziś Ryglice nie ryglują przejazdu przez miasto, ale otwierają się by witąć gości oraz turystów. Gmina Ryglice posiada wyśmienite warunki do aktywnego spędzenia czasu oraz prowadzenia wielu form turystyki: pieszej, rowerowej oraz konnej. Z różnych okresów historycznych pozostały interesujące pamiątki. Do najważniejszych zabytków gminy należą m.in. Dwór w Bistuszowej z XVIII w., Pałac Ankiwiczów w Ryglicach z XVII w., kościół drewniany w Kowalowej z XVIII w., Spichlerz Dworski w Ryglicach z XVIII w. oraz liczne cmentarze wojskowe z czasów I wojny światowej, a także muryrowane kościoły i przydrożne kapliczki.

Witamy w Gminie Ryglice.

Ryglice Commune is located in the south-eastern part of Tarnów District, about 25 km from the Tarnów centre. In the valley of the Szwedka stream flowing into the Biała River, there are situated the villages of Bistuszowa, Uniszów and Joniny. Whereas Kowalowa, Wola Lubecka and Zalasowa lie on the gentle hills of Ciężkowickie Plateau. In the neighbouring valley of the Wolanka Stream, there is the village of Lubcza. In the southern part of the commune, there is the Scenic Park of the Brzanka Range distinguished by the high richness of its fauna and flora. The northern landscape gradually descends, reaching the level of the Sandomierz Valley. One needs but climb above the Szwedka valley, best towards the hills of Zalasowa and Kokocz Mount (434 m), to enjoy the space and feast their eyes on the beauty of the landscape. In good weather, the Karpaty Plateau, the Beskidy Mountains and also the Tatra Mountains can be seen from there. The central point of the commune, and at the same time the seat of the local authorities, is the town of Ryglice.

The documented history of Ryglice begins with the 14th century. It was then that Władysław Łokietek gave the settlement to the nobility, which is confirmed by a document from 1301. Probably the settlement of this area began much earlier. The first inhabitants produced pitch and felled down the woods for a living. Gradually of a greater

role in the commune's growth would play the local commerce and craft. The genesis of the town itself is related to craft. Upon the reception of the right of ownership of the settlement, its owner gained the right to charge for using the local road. That track was bolted off at night, so as to prevent uncontrolled passage. Thus, according to some sources, originated the name - Ryglice.

Today Ryglice does not shut off passage through the town, but opens itself to greet guests and tourists. Ryglice Commune has excellent conditions for active leisure and enjoying various forms of tourism: on foot, by bike and on horseback. There are interesting mementos left after different historical eras. Among the most important monuments there can be mentioned: the 18th c. Bistuszowa Manor, the 17th c. Ankiwicz Palace in Ryglice, the 18th c. wooden church in Kowalowa, the 18th c. estate granary and numerous World War I military cemeteries, as well as brick churches and wayside shrines.

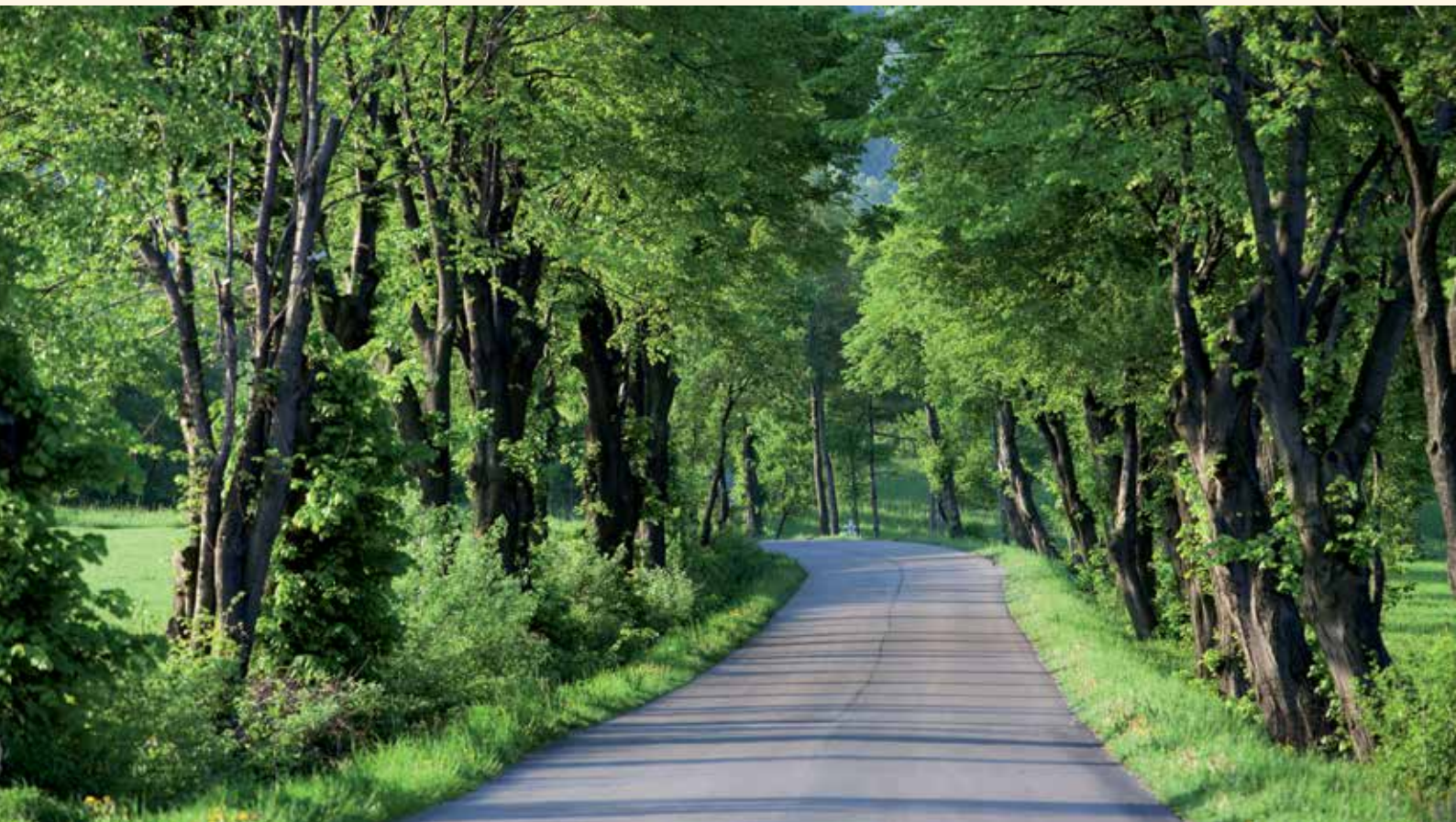
Welcome to Ryglice Commune.

Wiosna / Spring

Centrum Ryglic z lotu ptaka
A bird's-eye view of the Ryglice centre

Droga w Joninach
The road in Joniny

Las mieszany w Ryglicach
The mixed forest in Ryglice

Kwitnące drzewa owocowe na Górze Kokocz
Fruit trees in bloom on the Kokocz Mountain

Wiosenny krajobraz Lubczy
The spring landscape of Ryglice

Przylaszczka Pospolita
Anemone hepatica

Wawrzynek Wilczelyko
Daphne mezereum

Cebulica Dwulistna
Scilla bifolia

Przebiśnieg
Snowdrop

Storczyk Szerokolistny
Dactylorhiza majalis

Panorama Ryglic
A panorama of Ryglice

Panorama Lubczy
A panorama of Lubcza

Panorama Zalasowej
A panorama of Zalasowa

Panorama Woli Lubeckiej
A panorama of Wola Lubecka

„Ucho igielne” w ryglickim lesie
Needle Eye in the Ryglice forest

Widok na Tatry i Pasma Brzanki
A view of the Tatra Mountains and the Brzanka Range

Widok z ulicy Łokietka w Ryglicach w kierunku Tuchowa
A view of the Łokietka Street in Ryglice in the direction of Tuchów

Poranek w lesie w Zalasowej
Morning in the woods in Zalasowa

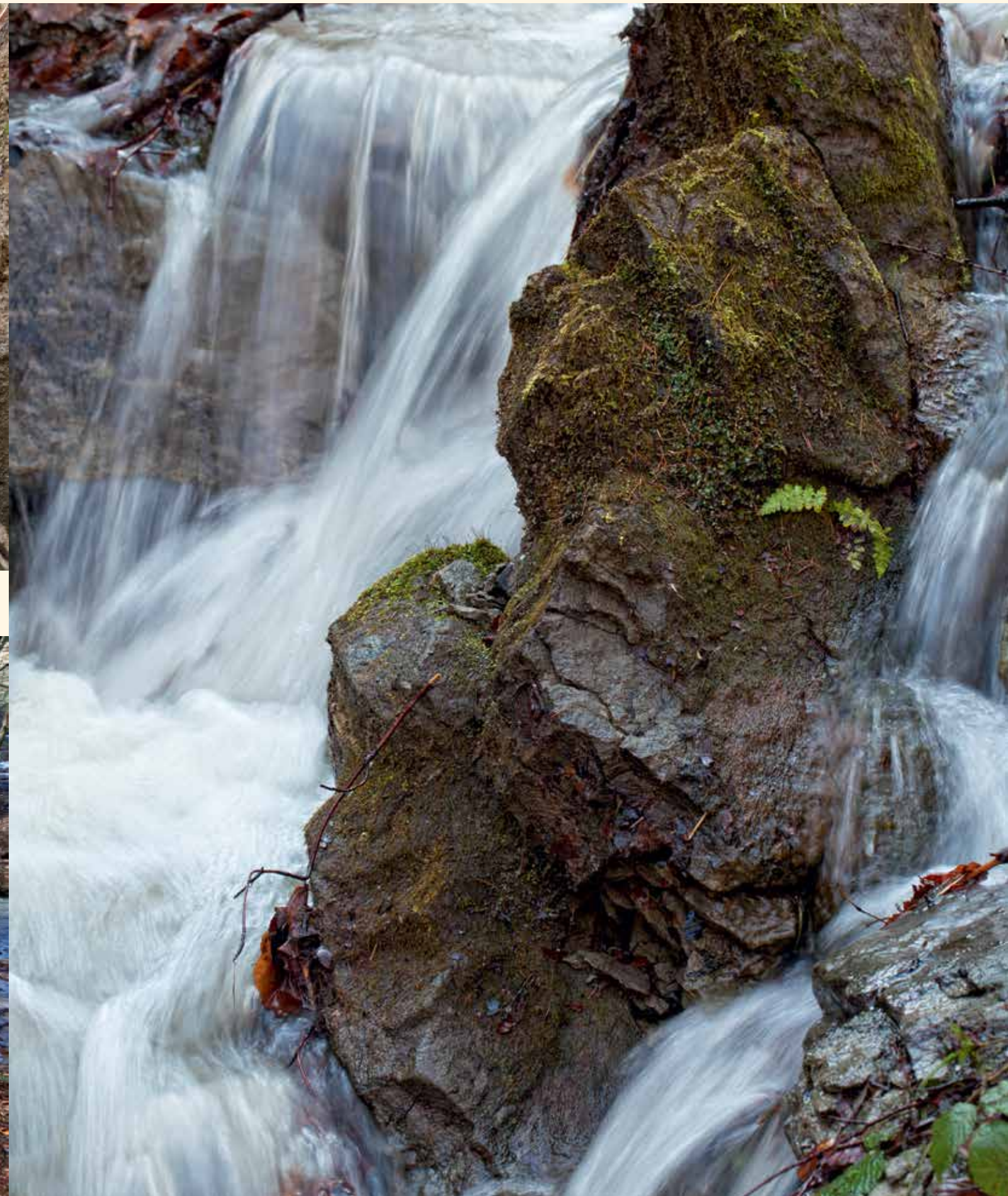
Mchy i paprocie w bukowym lesie w Joninach
Mosses and ferns in the beech forest in Joniny

Kaskada potoku leśnego w otoczeniu drzew
A forest cascade surrounded by trees

Potok leśny w Joninach
A forest stream in Joniny

Kaskada w lesie na skraju Jonin i Ryglic
A cascade on the border between Joniny and Ryglice

Rudzik
A robin

Kos
A blackbird

Samica dzięcioła zielonosiwego
A grey-headed woodpecker female

Bocian biały
A white stork

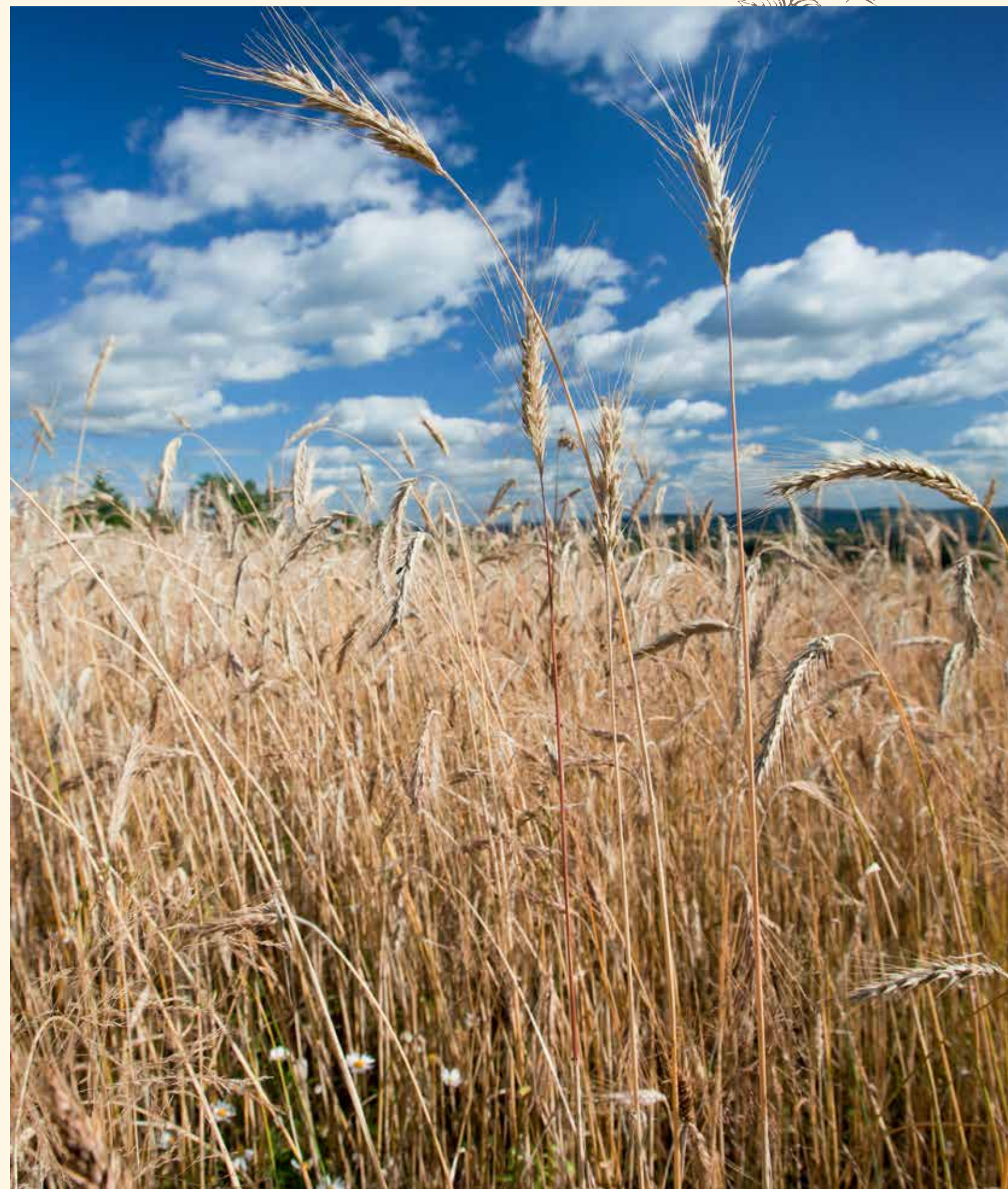

Kumak górski
A yellow-bellied toad

Uniszowa
Uniszowa

Lato / Summer

Panorama Lubczy – widok z Góry Kokocz
A panorama of Lubcza – a view from the Kokocz Mountain

Drewniany dom w Zalasowej
A wooden house in Zalasowa

Kapliczka w Zalasowej
A shrine in Zalasowa

Kapliczka pięciu figur z 1830 r. w Ryglicach
The 1830 five-figure shrine in Ryglice

Rynek w Ryglicach
Ryglice market square

Fontanna z pomnikiem – „Pogórzańska Penelopa” w Ryglicach
The fountain with a monument Penelopa of the Highland in Ryglice

Murowana kapliczka z figurą św. Jana Nepomucena z 1831 r. w Ryglicach
The 1831 brick shrine with a figure of St. Jan Nepomucen in Ryglice

Spichlerz dworski w Ryglicach z 1757 r. Odrestaurowany w latach 2010-2012. Wpisany na Szlak Architektury Drewnianej w 2013 r.
The 1757 estate granary in Ryglice. Restored in 2010-2012. Entered onto the Wooden Architecture Trail in 2013.

Tor motocrossowy w Zalasowej
The Zalasowa motocross track

Leśny staw na granicy Zalasowej i Tuchowa
A forest pond on the border of Zalasowa and Tuchów

Widok z Góry Kokocz w kierunku dęborzyńskiej Buczyny
A view from the Kokocz Mountain in the direction of Dęborzyńska Buczyna

Wioska indiańska „Fort Wapiti” w Zalasowej
The Indian village of Fort Wapiti in Zalasowa

Grab w Woli Lubeckiej – Pomnik przyrody
A hornbeam in Wola Lubecka – a nature monument

Wychodnie skalne na Górze Kokocz
Outcrops on the Kokocz Mountain

Dąb w Lubczy – Pomnik przyrody
An oak in Lubcza – a nature monument

Owce w zagrodzie w Woli Lubeckiej
Sheep in a pen in Wola Lubecka

Pole słoneczników w Zalasowej
A sunflower field in Zalasowa

Widok z ulicy Karpackiej w Zalasowej
A view from Karpacka Street in Zalasowa

Sianokosy w Bistuszowej
Haymaking in Bistuszowa

Kowalowa
Kowalowa

Potok leśny w Uniszowej
A forest stream in Uniszowa

Stawy w Bistuszowej
Ponds in Bistuszowa

Kaczka krzyżówka na stawie w Kowalowej
A mallard in a pond in Kowalowa

Polowiec szachownica na kłosach żyta w Lubczy
A melanargia galathea on rye ears in Lubcza

Daniele z hodowli w Uniszowej
Fallow deer in the Uniszowa breeding farm

Rusalka pawik na kwiatach w ryglickim lesie
A peacock butterfly on flowers in the Ryglice forest

Sarna – koziołek
A roe deer buck

Jesień / Autumn

Ryglice – widok z ulicy Adama Mickiewicza
Ryglice – a view from Adama Mickiewicza Street

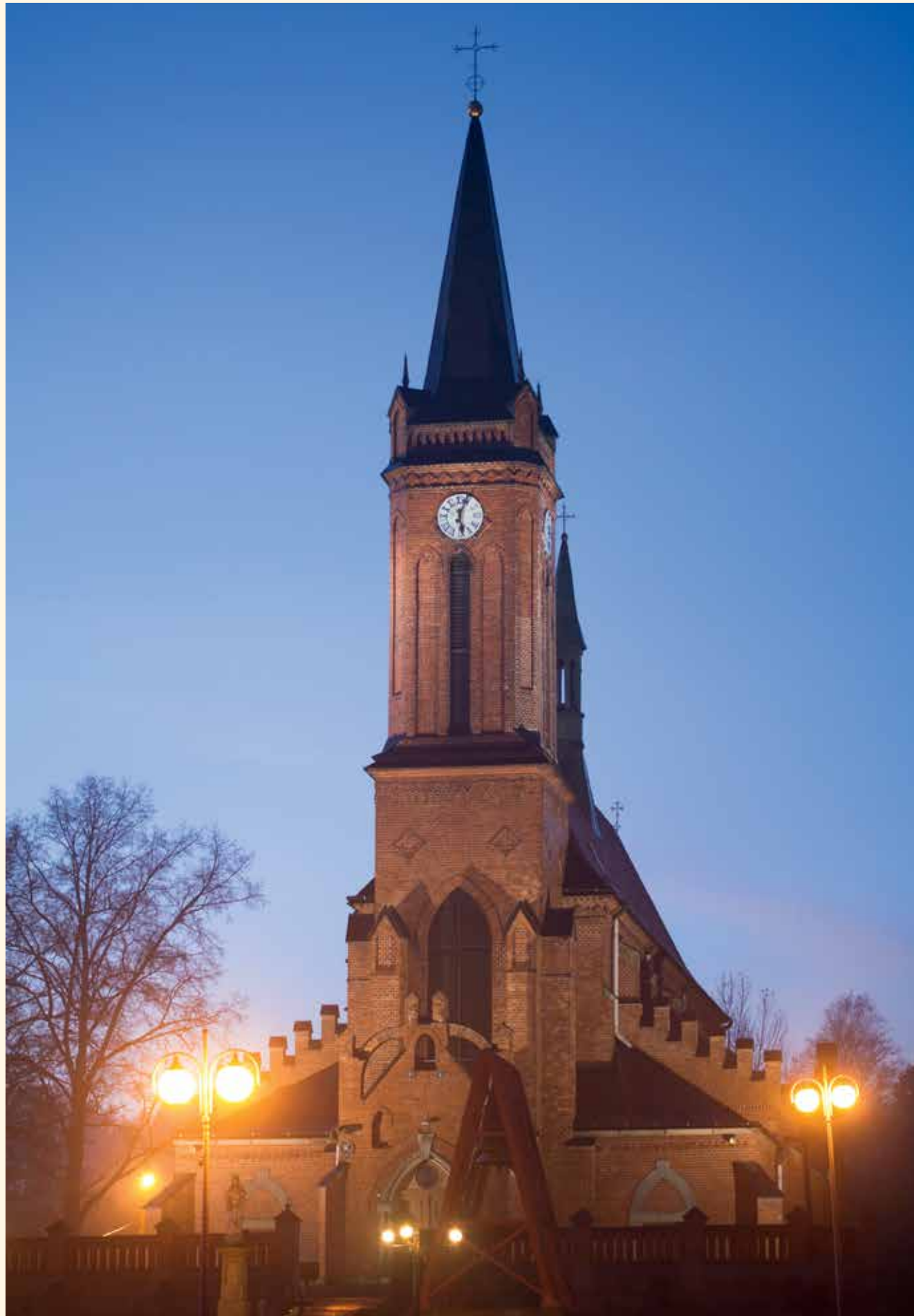
Cmentarz żołnierzy armii austro – węgierskiej i rosyjskiej z czasów I wojny światowej w Ryglicach
The World War I Austro-Hungarian Army Cemetery in Ryglice

Cmentarz żołnierzy armii austro – rosyjskiej z I wojny światowej w Kowalowej
The World War I Austro-Russian Army Cemetery in Kowalowa

Cmentarz żydowski z połowy XIX w. w Ryglicach
The Jewish Cemetery from the mid-19th c. in Ryglice

Kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Lubczy. Zbudowany w latach 1893-1900
The Most Holy Heart of Jesus Church in Lubcza. Built in 1893-1900

Figura Matki Bożej z Dzieciątkiem przy Kościele w Lubczy
A figure of Virgin Mary with Infant Jesus at the Lubcza Church

Panoram Tatry – widok z Góry Kokocza
A panorama of the Tatra Mountains – as seen from the Kokocz Mountain

Widok na Krzyż Papieski w Ryglicach
A view of the Papal Cross in Ryglice

Salamandra Plamista – symbol karpackiej przyrody
Fire salamander – the symbol of Carpathian nature

Samiec Kaczki Krzyżówki – staw w Ryglicach
A mallard male – a pond in Ryglice

Samica Nurogęsi – staw w Bistuszowej
A common merganser female – a pond in Bistuszowa

Samiec bażanta w godowej szacie
A pheasant male in mating dress

Droga leśna w Ryglicach
A forest path in Ryglice

Muchomory czerwone
A fly amanita

Borowik szlachetny
A king bolete

Podgrzybek brunatny
A bay bolete

Droga leśna w Joninach
A forest path in Joniny

Jesienny poranek na granicy Ryglic i Żurowej
Autumn morning on the border between Ryglice and Żurowa

Widok w kierunku Ostrego Kamienia – miejsca objętego ochroną jako pomnik przyrody nieożywionej
A view in the direction of Ostry Kamień – an inanimate nature monument conservation site

Jesienna buczyna
An autumn beech

Widok z południowej granicy gminy Ryglíce w kierunku Liwocza
A view from the south Ryglíce border in the direction of Liwocz

Stawy rybne w Ryglících
Fish ponds in Ryglíce

Park przy zabytkowym Pałacu Ankwiczów w Ryglicach
The park at the historic Ankwicz Palace in Ryglice

Droga na Górę Kokocz
The path to the Kokocz Mountain

Przydrożne brzozy
Wayside birch-trees

Las w okolicy ulicy Książęcej w Ryglicach
The woods near Książęca Street in Ryglice

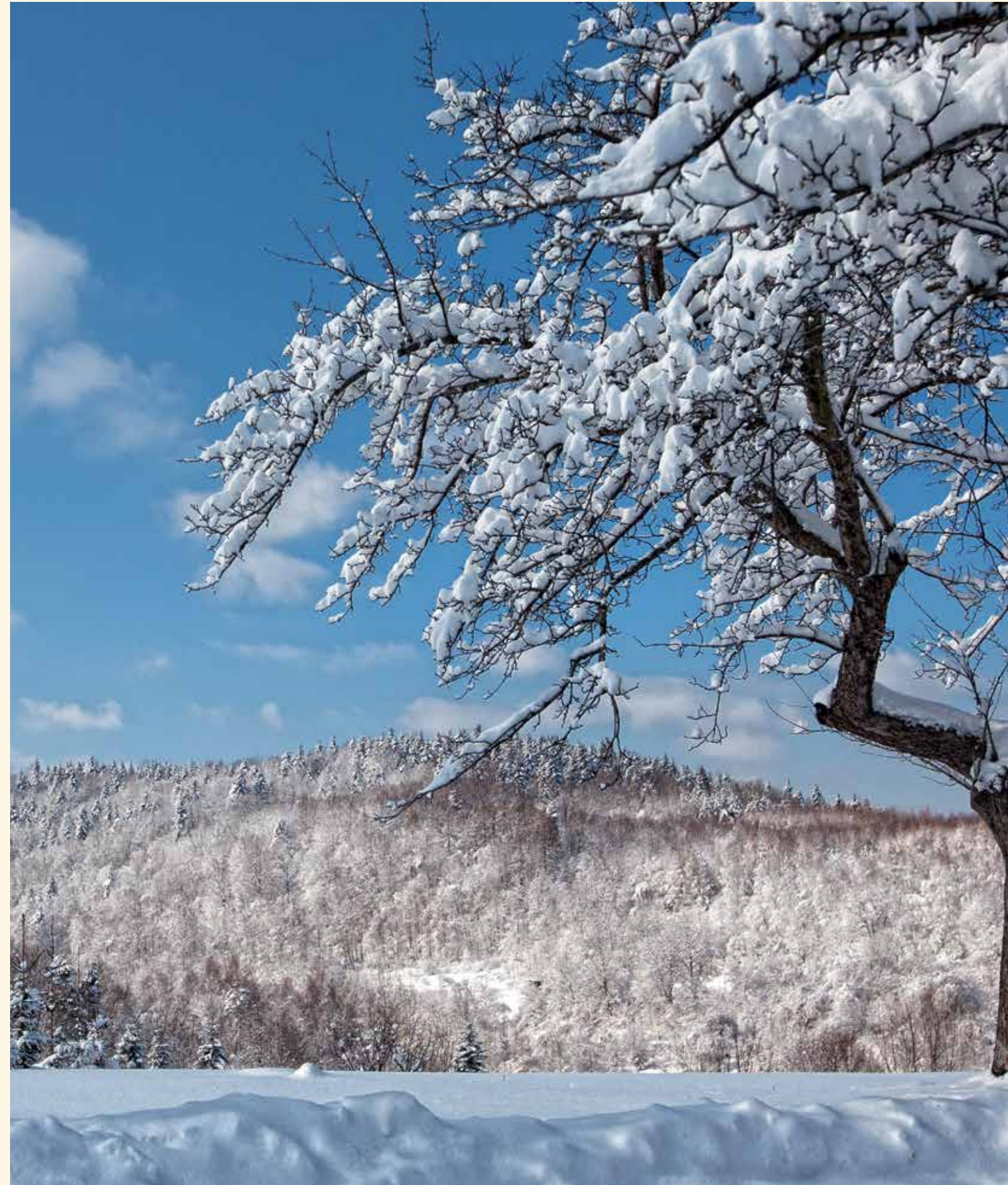
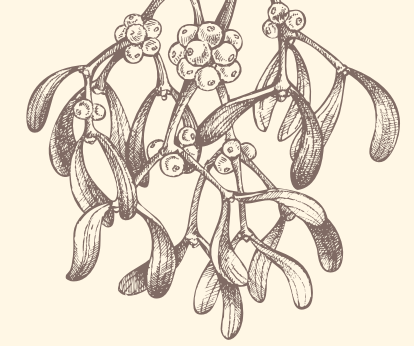

Ostry Kamień (527 m n.p.m.)
Ostry Kamień (527 m a.s.l.)

Las w pobliżu Ostrego Kamienia
The woods near Ostry Kamień

Zima / Winter

Panorama Woli Lubeckiej
A panorama of Wola Lubecka

*Zabytkowy Pałac Ankwiczów z XVII w. Przebudowany przez rodzinę Leśniowskich na początku XIX w.
The historic 18th c. Ankwicz Palace. Rebuilt by the Leśniwieccy at the beginning of the 19th c.*

*Uniszowa – Dworek z końca XIX w.
Uniszowa – a mansion from the end of the 19th c.*

*Zabytkowy Dwór w Bistuszowej z drugiej połowy XVIII w.
The historic Bistuszowa Manor from the second half of the 18th c.*

*Zabytkowy Kościół pw. Św. Jana Ewangelisty z 1850 r. w Zalasowej
The historic 1850 St. John the Evangelist Church in Zalasowa*

Zabytkowy Kościół pw. Niepokalanego Serca Najświętszej Marii Panny z 1721 r. w Kowalowej
The historic 1721 Immaculate Heart of the Most Holy Virgin Mary Church in Kowalowa

Kapliczka w Lubczy
A shrine in Lubcza

Zalasowa. Panorama Pasma Liwocza
Zalasowa. A panorama of the Liwocz Range

Centrum Ryglic – widok z ulicy Piastowskiej
The Ryglice downtown – as seen from Piastowska Street

Joniny. Droga w kierunku Swoszowej
Joniny. A road to Swoszowa

Dąb w Lubczy – Pomnik przyrody
An oak in Lubcza – a nature monument

Las iglasty w Ryglicach
A coniferous forest in Ryglice

Las pomiędzy Ryglicami a Żurową
The forest between Ryglice and Żurowa

*Pomnik upamiętniający zwycięstwo żołnierzy I Batalionu 5 Pułku Strzelców Podhalańskich w Joninach
A monument commemorating the victory of the soldiers of the 1st Battalion of the 5th Podhale Rifles Infantry Regiment in Joniny*

*Rekreacyjne miejsce w okolicach leśniczówki w Joninach
A recreation spot near a forester's lodge in Joniny*

*Sad owocowy
A fruit orchard*

Drewniana stodoła w Lubczy
A wooden barn in Lubcza

Altana na Górze Kokocz w Woli Lubeckiej
A gazebo on the Kokocz Mountain in Wola Lubecka

„Filipówka na Podlesiu” w Uniszowej
Filipówka in Podlesie, in Uniszowa

Zabudowa drewniana w Uniszowej
Wood structures in Uniszowa

Kapliczka w Joninach
A shrine in Joniny

Potok Szwedka w Ryglicach
The Szwedka Stream in Ryglice

Dąb w Ryglicach – Pomnik przyrody
An oak in Ryglice – a nature monument

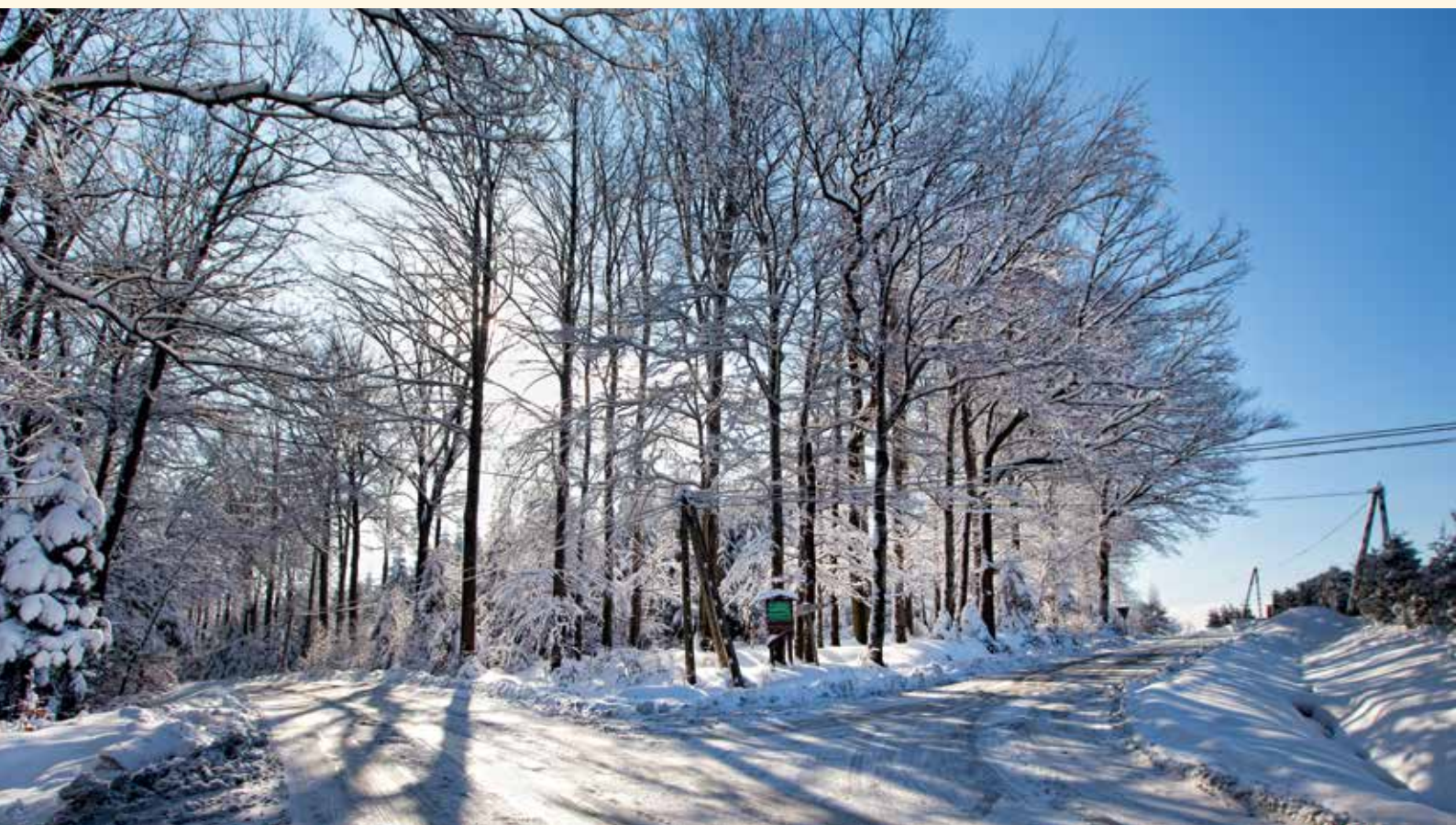
„Stacja Górskiej Turystyki Konnej” w Ryglicach
The Mountain Horseback Tourism Station in Ryglice

Bażanty
Pheasants

Droga na Górę Kokocz
The path to the Kokocz Mountain

Zalasowa. Skrzyżowanie ulic Karpackiej, Zielonej i Leśnej
Zalasowa. The intersection of the streets Karpacka, Zielona and Leśna

Las mieszany na granicy Ryglie i Joniny
The mixed forest on the border of Ryglie and Joniny

Fotografie / photography

fot. Grzegorz Dziuba

Dariusz Tyrpin – dębiczanin, członek okręgu Roztoczańsko–Podkarpackiego Związku Polskich Fotografów Przyrody. Autor indywidualnych wystaw fotograficznych – Makrofotografia (2006), Świat Kwiatów (2007), Oblicza Zimy (2008), Zderzenia z Naturą (2009), Z Lotu Ptaka (2010), Kobiety (2011) oraz wielu zbiorowych. Autor zdjęć do albumów Powiat Dębicki (2008), Gmina Dębica w Barwach Czterech Pór Roku (2011), Pieśń o Naturze (2011), Piękno Gminy Jodłowa (2012) oraz wielu przewodników turystycznych głównie opisujących przyrodę Podkarpacia. Swoją twórczość prezentuje również na swojej stronie internetowej www.tyрпиn.pl.

Dariusz Tyrpin – a Dębica resident, a member of the circle of the Roztocze and Podkarpacie Association of Polish Nature Photographs. He has authored a number of photographic exhibitions: “Makrofotografia” (2006), “Świat Kwiatów” (2007), “Oblicza Zimy” (2008), “Zderzenia z Naturą” (2009), “Z Lotu Ptaka” (2010), “Kobiety” (2011) and many collective ones. An author of photos for the albums “Powiat Dębicki” (2008), “Gmina Dębica w Barwach Czterech Pór Roku” (2011), “Pieśń o Naturze” (2011), “Piękno Gminy Jodłowa” (2012) and numerous tourist guides mainly containing descriptions of the Podkarpacie nature. He also publishes his work at website: www.tyрпиn.pl.

Europejski Fundusz Rolny
na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie.

Publikacja wydana przez Urząd Miejski w Ryglicach współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 - LEADER
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013 - Małe projekty.
Instytucja zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.